

Sport MAGAZÍN

číslo 27 / 9. července 2021

52
STRAN

PLAKÁT
PATRIK
SCHICK

MARTHA ISSOVÁ

OBLÍBENÁ HEREČKA
ALIAS FILMOVÁ DANA
ZÁTOPKOVÁ

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ

OŠTĚPAŘSKÁ KRÁLOVNA
O LEGENDÁRNÍM EMILOVI A TOKIU

DANU JSME SI ZÍSKALY

DAVID KOSTELECKÝ

OLYMPIJSKÝ ŠAMPION
VESTŘELBĚ MÍŘÍ
NA REKORDNÍ ŠESTÉ HRY

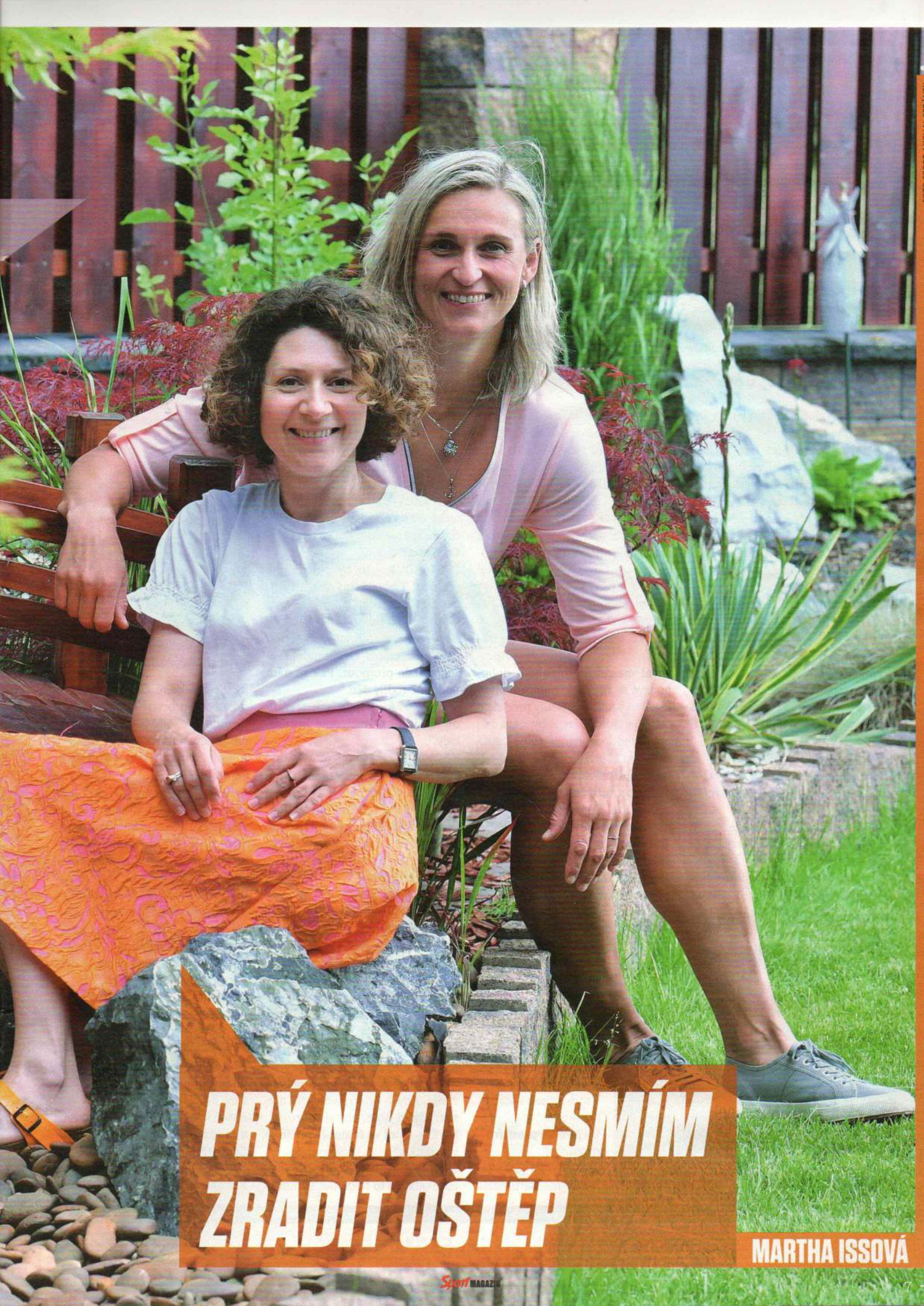
FOTOTÉMA

BARBORA SEEMANOVÁ
A PLAVECKÁ ESA

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ

DANA OPAKOVALA, ABY EMILA NEHRÁL NĚJAKEJ ČIČMUNDA

Dvě sympatické usměvavé dámy, které toho mají dost společného. „I to, že jsme užvaněné, co?“ hlásí Barbora Špotáková, dvojnásobná olympijská vítězka a světová rekordmanka. Sport Magazín ji pozval ke společnému dvojrozhovoru s herečkou Marthou Issovou, alias Danou Zátopkovou ve filmu Zátopek, který bude mít v srpnu premiéru. U jednoho stolu se tedy potkaly dvě nejslavnější oštěpařky historie. A měly si co říct.

**PRÝ NIKDY NESMÍM
ZRADIT OŠTĚP**

MARTHA ISSOVÁ

TEXT: ZDENĚK JANDA
zdenek.janda@cncenter.cz

TEXT: MARTIN HAŠEK
martin.hasek@cncenter.cz

V jednom z domů v Unhošti u Kladna poletovaly po zahradě čtyři děti podobného věku. Jedna z věcí, která obě kamarádky spojuje. „Máme stejně staré děti, každá dvě, zájem o sport. Podobné jsme i v tom, jak bojujeme s nervozitou. Navíc i věk je stejný,“ popisuje Isová, jejíž partner David Ondříček film o nejslavnějším páru československé sportovní historie natočil. Vydržely si povídat dlouho přes hodinu, hodně se nasměly, mladší z dětí jim několikrát přišly sednout si na klín. Ale ani tím se nenechaly vykolejit. „Tak, a teď si to zpracujte!“ culila se Špotáková, která se chystá na pátou olympiádu. „To jsem celá já. Žvaním a žvaním a chudáci, co to musejí zpracovávat.“ Ale zpracovat tohle společné interview dvou čtyřicátnic byla radost.

Báro, jak se vám líbí Martha v roli Dany? Měla jste už možnost spolu s dalšími vybranými hosty film vidět.

ŠPOTÁKOVÁ: „Celý film je super, můžu říct samé superlativy. Je to přesné vystižení postav a tehdejší doby. Mě překvapila i přesnost házení. Opravdu nás to všechny

uchvátilo! Člověka to stáhne sedmdesát let zpátky.“

ISSOVÁ: „To se hezky poslouchá.“ **Martho, vy jste s trenérem Rudolfem Černým řešili i detaily, jako dokončení oštěpařského pohybu a Danino slavné poskakování na pravé noze při odhodu...**

ISSOVÁ: „Ano, to mi šlo nejspíš nejlíp z celého hodu. (smích) Na to jsem se vždycky těšila. Naštěstí existují filmové záznamy Daniných hodů, hodně jsme vycházeli z jejího slavného hodu na olympiádě v Helsinkách. Já jsem těch archivních, dobových materiálů viděla víc a tohle poskakování po jedné noze byl její signifikantní prvek. S tím mi právě pomohla Bára.“

Jak přesně?

ISSOVÁ: „Měli jsme dvě fáze tréninku. Film Zátpek se připravoval nesmírně dlouhou dobu, poprvé se zdálo, že natáčení bude asi před osmi lety. Tehdy produkce oslovila Duklu, jestli by nám někoho nedoporučili, a volba padla na Rudu (Černého). Ten se po nějaké době vrátil k trénování a měl na mě spoustu času. Bára se tehdy vedla sama. Jednou jsme se všichni potkali na Julisce.“

To muselo být zajímavé setkání.

ŠPOTÁKOVÁ: „Koukala jsem, co je to za oštěpařku.“ (smích)

ISSOVÁ: „Hned se ptala: Co to tady provádíte? Věřím, že musela být dost v šoku.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Říkala jsem si: Koho si to Ruda vzal do skupiny? Ale když jsem běžela blíž, hned jsem Marthu poznala. Takže mi bylo jasné, že v tom nejsou sportovní ambice.“

Vy jste se předtím neznaly?

ISSOVÁ: „Já jsem samozřejmě Báru znala

OŠTĚPAŘKA

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ

Věk: 40 (30. června 1981 v Jablonci)

Největší úspěchy: 2x olympijská vítězka (2008 a 2012), bronz na OH (2006), 3x mistryně světa (2007, 2011 a 2017), stříbro na MS (2009), mistryně Evropy (2014), stříbro (2006) a bronz (2010) na ME, 14x mistryně republiky

Zázemí: přítel Lukáš Novotný, dvě děti (Janek, nar. 2013, a Darek, nar. 2018)

a byla jsem její velká fanyнка. Dá se říct, že jsme se znaly virtuálně. Hned jsme se přirozeně daly do hovoru.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Pak jsme měly společný dvojrozhovor, kde jsme zjistily, že máme dost společného.“

Co třeba?

ŠPOTÁKOVÁ: „To by byl dlouhý seznam. Třeba stejný věk, zájmy, podobně staré děti.“

ISSOVÁ: „Chodily jsme ve stejné době do klubu Belmondo na Znouzectnost, tam jsme se musely někde protnout. Pak se nám podobně rodily děti.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Dělaly jsme si srandu, že jsme se vzájemně inspirovaly.“

ISSOVÁ: „Celkově je tam hodně průsečíků. Především mi Bára pomohla při házení. Byla to ona, kdo přišel s důležitou myšlenkou. Říkala: Kašlete na trénink oštěpu, jak se hází dneska, a zaměřte se na Danu. Na její specifické věci.“

Na co konkrétně?

ŠPOTÁKOVÁ: „Při rozběhu kýve rukou a hlavně jde o to její poskakování po odhodu. Plus rozběh...“

ISSOVÁ: „Musela jsem udělat maximum, abych se k ní přiblížila. Bylo to opravdu hodně jiné. Během mé přípravy k tomu nikdo nepřistupoval tak, že bych měla začít házet jako oštěpařka. Šlo o to, abych si osvojila pohyb a techniku natolik, aby mě při natáčení neobtěžovalo, že to nemám v těle. Abych na to nemusela myslet. Chtěli jsme, aby si sportovci, když to uvidí ve filmu, řekli: Je to v pořádku.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Já jsem právě ani nečekala, že to bude tak autentic-

ký. Scény, které člověk viděl černobíle, jsou hrané herci, ale jsou dokonale rekonstruované. Hlavně ten slavný polibek je tam zásadní. A ten je teda... Všem spadne brada!“

ISSOVÁ: „Důležité bylo, že David (režisér a Isovy životní partner Ondříček) a Honza Muchow, který jako první přišel s tématem Zátpek a vnučnul Davidovi myšlenku, aby se tím příběhem začal zabývat, jsou velcí sportovci a milovníci sportu. Od začátku byla úzká spolupráce právě se sportovci nebo i s Bárou a Rudou (Černým). Věděli jsme, že nechceme podceňovat sportovní stránku věci.“

Aby to bylo co nejrealističtější.

ISSOVÁ: „Ano. Dlouho a intenzivně se připravoval i Václav (Neužil) na roli Emila s běžeckým trenérem Honzou Pernicou. David se hned na začátku sešel s Honzou i dalšími běžci a ptal se jich: Co vám nejvíce vadí na sportovních filmech a co vás dráždí, když se běhá?“

Co mu řekli?

ISSOVÁ: „Že lidi běhají pomalu a je to vidět. Takže udělali seznam

FOTO SPORT: ARCHIV

LEGENDA. Někdejší oštěpařka Dana Zátpeková získala v roce 1952 na olympiádě v Helsinkách zlato, na stejných Hrách její manžel Emil vyhrál 5km, 10km i maraton.

HEREČKA

MARTHA ISSOVÁ

Věk: 40 (22. března 1981 v Praze)

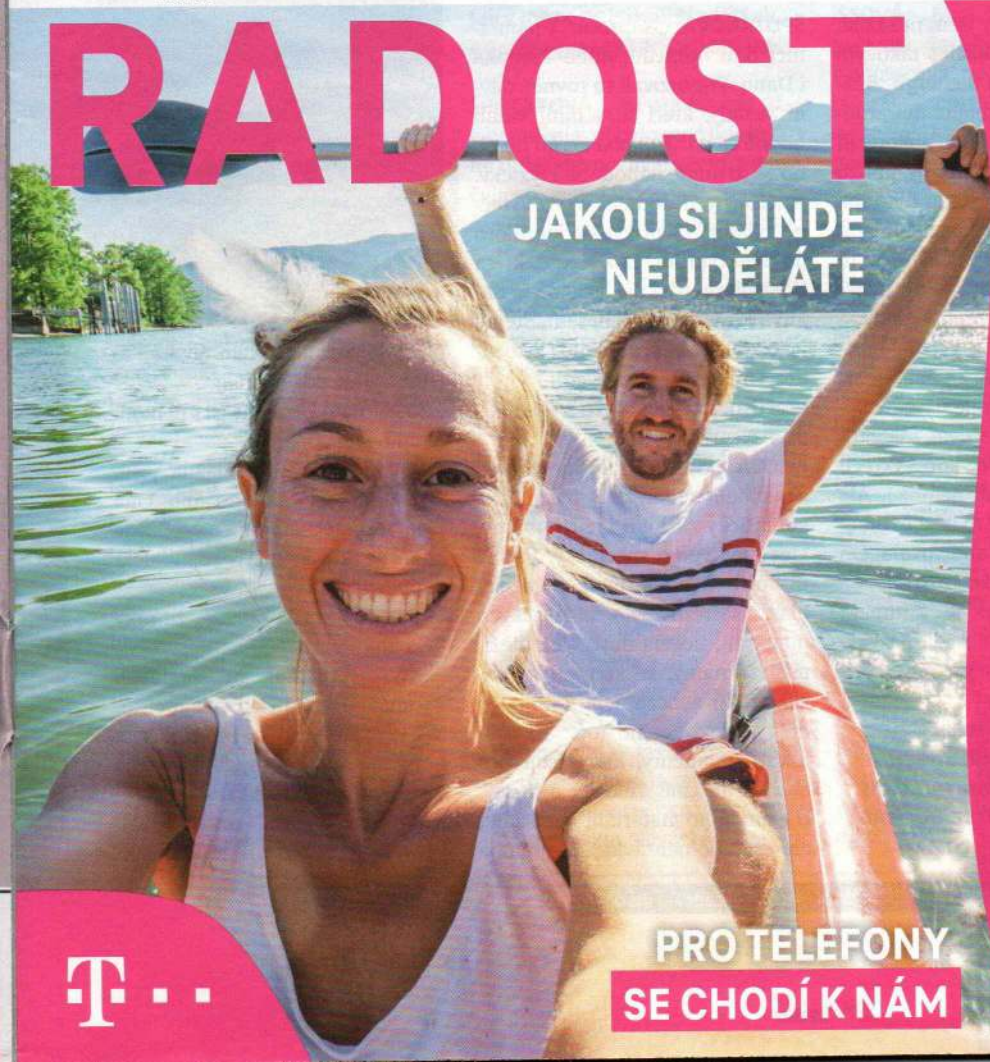
Zázemí: životní partner režisér David Ondříček, dvě děti (Františka, nar. 2012, a Emilka, nar. 2018)

Významné role: Zátopek, Dukla 61, Tajnosti, televizní seriály Čtvrtá hvězda, Hop nebo trop, Dobrá čtvrt, dlouhé roky působí v Dejvickém divadle

INZERCE

RADOST

JAKOU SI JINDE
NEUDĚLÁTE

PRO TELEFONY
SE CHODÍ K NÁM

SAMSUNG

GALAXY S21 5G

11 499,-

MŮJ TARIF M
a NEOMEZENÁ MAX DATA

Cena v eShopu
a naší apce

Platí do konce července při uzavření nebo prodloužení Účastnické smlouvy na tarif Můj tarif M a Neomezená MAX data na dva roky a jejím dodržení. Nabídka platí do vyprodání zásob. Více na www.t-mobile.cz/telefon

nešvarů, kterých se snažili vyvarovat a na které se během přípravy hodně dbalo a myslelo. Všichni, kteří ve filmu běhají, tedy běžecký komparz, jsou skuteční běžci.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Všimla jsem si, že když tam někdo běží, je fakt vidět, že běží rychle. To se mi na tom hrozně líbilo. Jak se to mihá, tak má člověk pocit, jako by sledoval Diamantovou ligu.“

ISSOVÁ: „Asi nikdy jsem nezažila, že by všichni pracovali s takovým nasazením, láskou a energií. Běžci, kteří hráli kolabující maratonské běžecké, si skutečně nakoukali dobové materiály, aniž by jim to kdokoli říkal. Oni se do toho tak ponořili, že sami o sobě udělali takovouhle přípravu. My jsme na to jenom zírali. Václav nikdy neběhal, ale má talent i předpoklady.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Běží rychle a přitom tak uvolněně, že mu věříte, že by tu pětku tímhle stylem uběhl. Kdyby tam křečoval, tak vidíte, že je to někdo, kdo vykřečil dvoustovku, a dál nemůže. Ale na něm vidíte, že to běží uvolněně. To jsem taky obdivovala. On tě, Martho, bohužel, zastíní.“

ISSOVÁ: „Ale to je Zátopek! Film, který stojí a padá na Vaškovi. Do určité míry to nese i příběh Emila a Dany.“

Je vidět, že se Václav Neužil fyzicky změnil. Shodil osm kilo a ve filmu opravdu vypadá jako vytrvalec. Souhlasíte?

ŠPOTÁKOVÁ: „Naprostě. I pamětníci tam opravdu viděli Zátopka i Danu. Potvrzovali to rovněž dávní veslaři, kteří se s nimi vídali hodně často. Jste oba skvělí herci, takže to umíte napodobit i fyzicky. A ještě bych dodala, že to výtečně zvládají i s přízvuky, které pro ně byly typické. Což je věc, která lidem často trhá uši, jsou na to hákliví, když jim něco nesedí. Stejně jako když se běží pomalu a je to vidět. Oni to všechno zvládli.“

Martho, jak jste na to s Václavem Neužilem šli?

ISSOVÁ: „Od začátku jsme mluvili s Davidem o tom, že by bylo hezké autenticky zachytit i jejich projev, který byl velmi specifický. Václav má přitom úplně jinak posazený hlas. Naštěstí bylo historických materiálů docela dost. Nejdůležitější záznamy, ze kterých vycházel, je pár záběrů, kde Emil něco dělá a neví, že ho točí. To jsou takové momenty, které jsou pro člověka hrozně důležité a hezké. U Dany toho materiálu není tolik, ale existuje nahrávka, na níž oba

povídají o celém svém životě. To jsme hodně poslouchali.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Hlavně jsi s ní mohla mluvit osobně.“

ISSOVÁ: „Ano. Ale snažila jsem se zaměřit na mladou Danu. Ona byla neskutečně pyšná na to, že je holka ze Slovácka. A nikdy dialekt neopustila.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Je pravda, že taky byla jiná.“

ISSOVÁ: „Všichni se shodovali v tom, že Dana byla celkem číslo. Nebyla žádná holka při zdi. Byla to prostě holka z vojenské rodiny a myslím, že v jejich vztahu s Emilem to byla ona, kdo to tam držel. Dívat se na ni jakou na starou paní

ZÁTOPEK V AKCI. Tímto nezapomenutelným stylem se jedna z největších postav světové atletiky zapsala do dějin.

FAKTA O FILMU ZÁTOPEK

Světová premiéra: 20. srpna 2021
na zahájení karlovarského festivalu

Premiéra v českých kinech:

26. srpna

Délka: 130 minut

Režisér a producent: David Ondříček

Scénář: David Ondříček, Alice Nellis,
Jan P. Muchow

Hlavní role:

Václav Neužil ml. (Emil Zátopek),

Martha Issová (Dana Zátopková)

Kamera: Štěpán Kučera

Hudba: Beata Hlavenková

NEROZLUČNÍ. Dana a Emil Zátopkovi vytvořili nejslavnější
pár československé sportovní historie a byli inspirací pro film
Zátopek. V něm je ztvárnili Martha Issová a Václav Neužil.

ISSOVÁ: „Byla to sázka do loterie. Tohle jsou věci, které můžou velmi zahrát pro vás, ale když člověk nenajde hranici, která je velmi tenká, může to pak působit trapně. Až jako určitý výsměch. Ale já jsem během natáčení koukala na Václava a říkala si: Tohle není, že hraje, on se skutečně proměnil. On se s tím Emilem prolul a prostě se jím na tu dobu stal.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Absolutně! Prostě to bylo dotažené do detailů.“

Jaký máte nejsilnější zážitek z osobního setkání s paní Danou?

ŠPOTÁKOVÁ: „Asi z doby, kdy už jí v nemocnici nebylo moc dobře. To mi dala jako pochvalu čelo, takové čelíčko, je to i vyfocené. To dělala často. Ale jako oštěpačku mě moc nechválila, když jsem byla mladá. Na pár závodech mě to mrzelo, ale dneska jsem za to ráda. Protože je to asi dobře. Než někomu mazat med kolem huby.“

ISSOVÁ: „Myslím si, že jedna z Daniných vlastností byla upřímnost. Naprostá upřímnost. Jak věci cítila, tak je dávala ven. I když někdy je to krutý.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Ve finále za to člověk musí být rád. Pokud je sebekritický a chce se zlepšovat, potkávat se s takovými lidmi je ta nejlepší cesta. Vyzařovala z ní až do konce života neuvěřitelná energie, elán. Měla přehled o všem. I o atletice, pořád se ptala. Jak jí to myslelo! Byli jsme za ní v nemocnici i potom, co měla mrtvičku. Druhý den si přezpívala slovácké písničky,

básničky, dětské říkanky. Sestřičky ji obdivovaly. Všechny babičky tam ležely, a ona okamžitě začala cvičit. Jakmile padla na postel, tak točila nohama, zvedala ruce. Ta neuvěřitelná chuť žít!“

ISSOVÁ: „Ano. Nepustit to.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Měla hrozně živou hlavu, daleko víc než my. Pořád byla vtipná, všemu se smála. Měla i takové drsnější narážky kolikrát.“

ISSOVÁ: „Mně říkala Ivanka Roháčková, že když byla naposledy v nemocnici, nechali pro ni udělat polštář s portrétem Emila. Ona na to tak koukala, pak si ho dala pod záda a řekla: Dobrý, tak jsem zase po dlouhé době dostala Emila do postele. (smích) Já si vzpomínám, že mě Bára vzala za Danou do nemocnice, ze které se ještě na dlouhou dobu vrátila domů. To bylo setkání s její upřímností.“

O co šlo?

ISSOVÁ: „Ona mi řekla, že vlastně nemá žádnou velkou radost, že ten film chceme točit. Že si to nepřeje. Ukecal ji někdejší zápasník Karel Engel, který se s Davidem skamarádil a s filmem hodně pomohl. Strašně dlouho si s námi povídal a vyprávěl nám zážitky, on byl totiž opravdu blízký kamarád Emila a Dany a měl neskutečné množství vzpomínek. Byl moc důležitý pro ten příběh, navíc právě díky němu

Dana kývla a dala osobnostní práva na užití celého jejich příběhu. Ale přestože tohle udělala, v té nemocnici mi natvrdo řekla, že sportovní filmy jsou blbí, protože herci nikdy nejsou dobří sportovci a podání sportovních výkonů u nich vypadá vždycky trapně.“

ŠPOTÁKOVÁ: „A co jí vadilo nejvíc, byl Emil. Pořád opakovala, aby ho nehrál nějaký čičmunda. Emila bude hrát čičmunda, a to nemůžu dopustit!“

ISSOVÁ: „Já jsem to tam i dala. V jedné scéně se s Václavem honíme, přetlačujeme se o dveře a jako pozdrav Daně jsem tam řekla: Mě nepřetlačíš, ty čičmundo jeden! To mi opravdu pověděla asi desetkrát. Říkala, že Emil nejde zahrát, že to prostě není možné, že mu ublížilo tolik lidí okolo politických věcí... A že už má averzi poslouchat o svém příběhu v přibarvených verzích, kdy někdo z historky udělá něco jiného. Bylo jasné, že filmu nebyla nakloněná. Ale vždycky říkala: Nic ve zlém, to není nic proti tobě.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Martha pak vytáhla mobil a povídá: Počkat, vždyť já mám přece Václava, když ho zkusili nalíčit. Už jsme úplně odcházeli. Tak na to koukla... Bylo vidět, že se jí líbí.“

ISSOVÁ: „Ale já jsem i tak z toho setkání odcházela opravdu dost schlíplá.“

5
TOLIK ZLATÝCH
OLYMPIJSKÝCH MEDAILÍ
ZÍSKALI DANA ZÁTOPKOVÁ
A EMIL ZÁTOPEK. V ROCE
1952 DANA VYHRÁLA OŠTĚP,
EMIL BĚH NA 5 KM, 10 KM
I MARATON. V ROCE 1948
ZVÍTĚZIL V BĚHU NA 10 KM.

bylo pro mě až zavádějící v tom, o co jsem se snažila.“

Jak probíhala jazyková příprava?

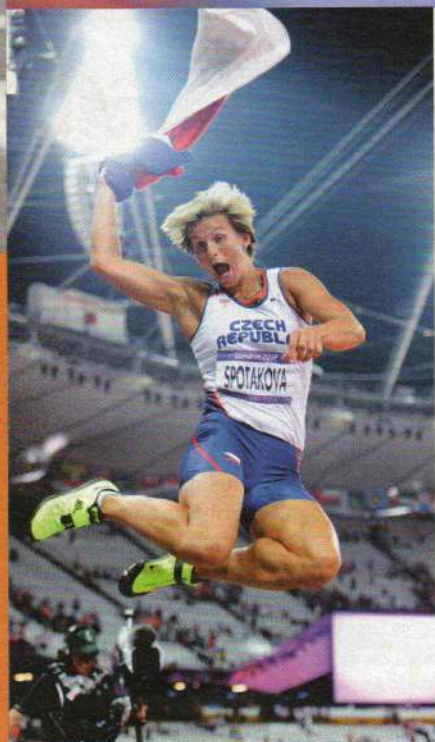
ISSOVÁ: „Oslovili jsme Báru Svobodovou z Uherského Hradiště. Ona je jazykovědec a pomáhala nám s úpravou dialogů do odpovídajícího tvaru. Pro mě ve slováckém, Emil byl z Kopřivnice, měl severomoravský přízvuk. Já jsem se snažila posadit si hlas trochu hlouběji a Václav naopak výš, protože Emil měl specifický projev a hlas měl docela vysoký.“

ŠPOTÁKOVÁ: „A to se tam povedlo, z toho jsme byli taky vedle.“

72,28

TOLIK METRŮ HODILA BARBORA ŠPOTÁKOVÁ V ROCE 2008 A DODNES JE TO PLATNÝ SVĚTOVÝ REKORD.

ŠPOTÁKOVÁ: „Tohle byla aspoň taková první vlašťovka.“

ISSOVÁ: „Byla to naděje. Stejně jako její oslava 97. narozenin. To je vzpomínka, která ve mně zůstane navždy. Šli jsme jí popřát, ona byla rozjetá, byli jsme tam asi tři a půl hodiny. Měla jsem pocit, že odtud odcházím s nastřelenou energií. Právě tam mi Dana řekla: Tak, pojď, poklekni, já tě tady před zraky všech pasuju svojí čestnou

náhradnicí. A skutečně, já jsem poklekla, ona mi poklepala na obě ramena, na hlavu a řekla, že nikdy nesmím zradit oštěp. Že už nikdy nesmím propagovat žádný jiný sport, oštěpu být věrná. A že až tady nebude, tak to mám za ni všechno vzít.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Bylo to ve srandě, ona vždycky sršela vtipem.“

ISSOVÁ: „Měla jsem pocit, jako bych šla na mejdan za nějakou kámoškou. Odcházela jsem úplně vysmátá, šťastná a neskutečně našlápnutá.“

ŠPOTÁKOVÁ: „U Dany to vždycky takhle fungovalo, i když tohle bylo ještě výjimečnější. Setkáš se s paní, které je pětadevadesát, a máš pocit, že žiješ.“

ISSOVÁ: „Tehdy už jsem byla vybavená, měla jsem od Davida v telefonu poslaný jeden Václavův závod. Myslím, že to byla slavná pětka z Helsinek. To jsem jí pustila, Dana na to koukala, vůbec nic neřekla. Pak mi to vrátila, měla slzy v očích a říkala: No, tak takhle to tam přesně bylo. A začala nám vyprávět, co tam zažili, co se dělo, s kým se potkali, jaký byl ten den. Tehdy jsem si říkala: No, tak to vypadá, že jsme prošli. Pak jsem jí pustila nějaký tréninkový hod s Rudou, ona se na to koukala a říkala: No, z vysokých nohou, ale to už se nechá!“

ŠPOTÁKOVÁ: „Já hážu taky z vysokých nohou, někdy se to dá. Musíš na to mít.“

ISSOVÁ: „Tehdy nám dokonce nabídla, jestli bychom nechtěli, aby se v tom filmu někde mihla. Byli jsme domluvení, že Dana bude sedět na lavičce a krmit holuby při scéně, jak běžíme Stromovkou. Bohužel, pět dní před tímhle natáčením jí odvezli do nemocnice a už se to nezrealizovalo.“

Ale postupně to v ní asi uzrálo, že se na ten film těšila, že?

ŠPOTÁKOVÁ: „Ano, nebo aspoň s tím souhlasila, což bylo důležité. Vnitřně se s tím ztotožnila.“

ISSOVÁ: „A myslím si, že nám přála. Nebyl tam už negativní přístup.“

ŠPOTÁKOVÁ: „S tím by bylo těžké film dělat, co? Jakmile nemáš požeňování...“

ISSOVÁ: „No právě, pro mě to byla velká úleva.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Myslím si, že je na tom filmu vidět, že Dana nad tím držela ochrannou ruku.“

Martho, vy jste dostala od Dany za úkol nezradit oštěp, ale vy jste mu i v reálném světě pomohla. Vaše setkání s Bárou ji totiž v roce 2015 postrčilo zpátky ke spolupráci s Rudolfem Černým...

ŠPOTÁKOVÁ NA OH

2004	Atény	23. místo	58,20 m
2008	Peking	zlato	71,42 m
2012	Londýn	zlato	69,55 m
2016	Rio	bronz	64,80 m

ŠPOTÁKOVÁ: „Je pravda, že jsem se díky tomu s Rudou začala znova bavit. Tehdy jsme se rozloučili v dobrém, ale když toho se mnou tolik dokázal, a pak přejdeš k jinému trenérovi, tak to mrzí. Je spousta příběhů, kdy to lidé těžce nesou. Byla to taková první vlašťovka, pak jsme se dali dohromady a v roce 2017 jsem zase pod Rudou vyhrála mistrovství světa.“

ISSOVÁ: „Když jsem se dívala na ten šampionát, byl to velmi silný zážitek. Hodně jsem se obulela. Vidět Báru opět s Rudou... Měla jsem pocit, že jsem se trochu přilípala na tenhle krásný příběh.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Ještě za to může manažer Libor Varhaník, kterému někdo vyčítá, že to hraje na víc stran. Ale v tomhle máme stejnou filozofii, nezaboucháváme úplně dveře. Život je rozmanitý, cesty vedou různě. Neznamená, že když si s někým chvíli nerozumím, že se k němu nemůžu vrátit. Tohle se mi

DVĚ ZLATA. Barbora Špotáková ovládla Hry v Pekingu i o čtyři roky později v Londýně.

KAMARÁDKY. Martha Issová a Barbora Špotáková se díky natáčení velmi sblížily, při rozhovoru pro Sport Magazin se náramně bavily.

v životě osvědčilo víckrát. Nemám ráda, když se nad někým zlomí hned hůl.“

Měla jste, Martho, štěstí potkat někdy osobně i Emila Zátopka?

ISSOVÁ: „Toho bohužel ne. Ale pochopitelně jsem oba znala. Jednak mám ráda sport, navíc jsem se s jejich příběhem s Danou setkávala stejně jako všichni další. Pro mě oba byli učebnicové ikony. Dvojice, která patří k sobě. Měla jsem pocit, že jsou jako Spejbl a Hurvínek, tedy postavy, které jsou neodmyslitelné součástí našich životů. Ale víc jsem se o jejich osudy začala zajímat, až když David přišel s tím, že tenhle film připravuje. Nejdřív jsem mu říkala: Vážně? Jak tě to napadlo? Pak mi nabídl roli Dany a už jsem se do toho pustila do hloubky.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Já jsem zažila besedu na základce s Danou a Emilem. Byl tam také Honza Železný. Ale víte, já nerada chodím na takové akce. Protože děti mají v tu chvíli úplně jiné zájmy. Přejde tam někdo, kdo je pro ně učebnicová postava,

která v roce XY vyhrála pro ně něco nepředstavitelného. Lidi tam něco povídají, ale děti neví, ptají se hlavně učitelky. Je to pro ně někdo abstraktní. Postava z knížky.“

ISSOVÁ: „Přesně tak. Hrdina z historie, který se mě netýká.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Emil uměl vyprávět, tím byl sympatický, mám z té besedy i nějakou fotku. Ale upřímně – nic to se mnou neudělalo. Nevěřím tomu, že by to děti namotivovalo ke sportu.“

ISSOVÁ: „Musím říct jednu věc, ze které mám obrovskou radost. Je to náš osobní příběh. David má z prvního manželství šestnáctiletého syna Rudu, se kterým jsme malinko zápasili, že opravdu, ale opravdu nechtěl dělat žádný sport. My jsme sportovní, myslíme si, že pro děti je důležité, aby se hýbaly. Takže jsme do něj šli horem dolem. Ale s ním to nic nedělalo, vždycky povídal, že je indoorový typ. Pak ale s Davidem strávil dva intenzivní dny ve studiu, byl u toho, když se chystaly triky, projekce. Takže Ruda byl celou dobu s ním a film viděl. A ten

příběh ho tak obrovsky zasáhl, že po něm skutečně začal běhat! Běhá dodneška a po necelém roce už s přehledem dává každý den pět kilometrů, posiluje, takže zesílil. Najednou začal překonávat díky sportu i překážky, takže si myslím, že mu to pomohlo také lidsky.“

ŠPOTÁKOVÁ: „To je něco jiného než povinná beseda. Film tohle zvládne. Má tu moc.“

ISSOVÁ: „Ano, film má moc a sílu.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Řekla bych dokonce, že tenhle film by měl být pro mládež povinný.“

ISSOVÁ: „Dává mi to určitou naději, že by to mohlo způsobit něco dobrého.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Ze srandy jsem říkala Lukášovi (příteli), že po filmu budou plné lesy běžců a nebude tam k hnutí! (smích) Ale to by bylo jediné dobře.“

ISSOVÁ: „Po úvodní projekci dělal Václav dva rozhovory a oba končily tím, že mu ten publicista říká: Dneska si půjdu zaběhat.“

A že byste si šla, Martho, pro radost zaházet?

ISSOVÁ: „Musím říct, že jsem od té doby neházela.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Znám spoustu oštěpařů, kteří to dělali profesionálně. Ale není snad ani jeden, který by si šel jen tak zaházet... I já se těším, až nebudu muset. Honza (Železný) si dřív občas hodil, ale teď už ho člověk nepřesvědčí. Oštěp totiž bolí. To není sport pro zábavu. Člověk na to musí být fyzicky připravený a je třeba hodit správně. Pokud to hodí špatně, hrozně to bolí.“

ISSOVÁ: „Od Báry vím, že člověk málokdy hodí ideální hod. Když jsme točili ten slavný v Helsin-

kách, opakovali jsme to snad osmáctkrát. Protože se točil daleký záběr, blízký, a pořád dokola.“

ŠPOTÁKOVÁ: „To jsi musela být úplně rozšlehaná!“

ISSOVÁ: „Vždycky jsem ráda sportovala, byla jsem zvyklá si sáhnout do rezerv. Ale musím říct, že v tu chvíli jsem byla naprosto rozbitá. Byla i chvíle, kdy mi tekly slzy. Nejvíce bolely nohy.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Všichni si myslí, že se oštěp hází rukou, ale on se hází nohama. To taky bylo to první, co mi řekl můj trenér, když jsem začínala.“

ISSOVÁ: „Měla jsem křeč v nohou, museli mi to rozmasírovat. Myslela jsem si, že už neudělám ani krok. Byla jsem na kraji fyzických sil.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Nedivím se. Zažila jsem pár hospodských hecování. Někdo se ozval, že hodí čtyřicet metrů. Tak jsme si to šli druhý den vyzkoušet, vzala jsem na fotbalové hřiště oštěpy. No a druhý den z toho byli všichni hotoví. Nemohli se hýbat, bolela je záda, ruka, nohy.“

ISSOVÁ: „Je to opravdu hrozně specifická disciplína.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Podle mě budeš motivovat hodně lidí. O běhání bylo víc filmů. Ale o ženském oštěpu moc ne! (smích) Máš tam hodně minut, takže s tím někdo začne. Taky jsem se divila, že sis opravdu troufla na to házení. Možná to šlo udělat i tak, že by tě Emil v Helsinkách jenom zaznamenal, že jsi hodila, nemuselo to být vidět celý. Nebo jenom krátce odhod. Ale vy jste do toho šli! Celý hod! Což bylo hrozně odvážný.“

ISSOVÁ: „Proto jsem na to taky tak tvrdě trénovala. Chtěla jsem

„PAMĚTNÍCI TAM OPRAVDU VIDĚLI EMILA I DANU. POTVRZOVALI TO ROVNĚŽ DÁVNÍ VESLAŘI, KTEŘÍ SE S NIMI VÍDALI HODNĚ ČASTO. JSOU OBA SKVĚLÍ HERCI, TAKŽE TO UMÍ NAPODOBIT I FYZICKY.“

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ

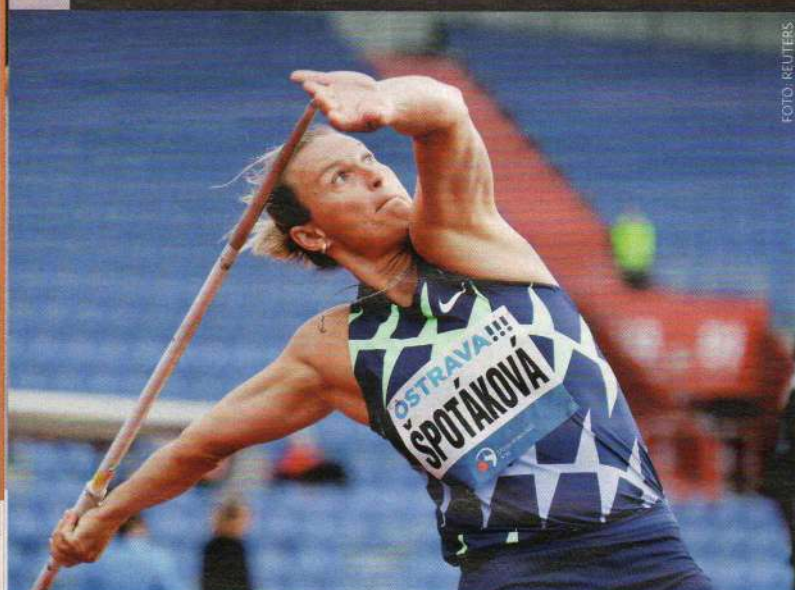

FOTO: REUTERS

NEJLEPŠÍ. Světová rekordmanka se i ve čtyřiceti drží na vrcholu, chystá se na pátou olympiádu.

„BYLI JSME
DOMLUVENÍ,
ŽE DANA BUDE
SEDĚT NA LAVIČCE
A KRMIT HOLUBY
PŘI SCÉNĚ,
JAK BĚŽÍME
STROMOVKOU.
BOHUŽEL, PĚT
DNÍ PŘED TÍMHLA
NATÁČENÍM
JI ODVEZLI
DO NEMOCNICE.“

MARTHA
ISSOVÁ

být nachystaná tak, abychom měli při natáčení co nejméně omezení a mohli se svobodně rozmáchnout. Aby to bylo realistické a nenaráželi jsme na limity.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Což je tam vidět! Takže je to skvělý.“

Martho, jste profesionální herečka, jste tedy zvyklá na spoustu rolí. Přesto - bude mít Dana Zátoková ve vašem srdci speciální místo?

ISSOVÁ: „Každý herec to má jinak. Mám spoustu kolegů, kterým se slívá hranice mezi reálným životem a příběhem. Já musím říct, že nemám problém mezi tím přebíhat. Pro mě je to skutečně hra, pak se opět vrátím. I když je člověk někdy zasažen velmi silným příběhem, umím se vrátit a nechat to za sebou. Ale co se týče filmu Zátopek, jeho součástí je i setkání s Danou, Bárou, Rudou... Musím říct, že jsem nikdy nezažila takhle intenzivní práci, pro mě je to jednoznačně nejsilnější pracovní filmový zážitek v životě.“

Opravdu?

ISSOVÁ: „Je to dané i tím, že díky tomu, že žiju s Davidem, jsem to

s ním celé prožívala. Pády i vzestupy. Jako herečka normálně dostanu nabídku, připravím se na to, ale nebývám u toho procesu tak intenzivně. Václav (Neužil) je jeden z mých nejbližších kamarádů, vnímám ho jako bráchu, známe se strašně dlouho. Ale natáčením Zátopka se i naše přátelství dostalo ještě do jiné dimenze. Takže tohle všechno, včetně setkání s Bárou a Danou, vytvořilo neuvěřitelně silný vjem, který ve mně zůstane navždycky.“

Obě bavíte lidi, i když každá trochu jinak. I vy jste si, Báro, musela chvíli zvykat na to, že závodíte před publikem?

ŠPOTÁKOVÁ: „Asi to mám taky dané, že musím být exhibicionistka. Ale myslím si, že je to i klíč k úspěchu, protože ve finále mě až tolik nesvírá tréma. Vždycky si povím: Teď předvedu to nejlepší, co umím a co jsem natrénovala. Zatímco spousta lidí je svázaných, já to nějak zvládám. Asi je to ve mně, i ta moje ukecanost! Akorát jsem

dřív měla problémy s velkými tiskovkami, třásly se mi ruce, na krku jsem měla rudé fleky. Byla to červenka z nervozity. Pak jsem to nějak zvládla, nakonec to vypadalo i celkem profesionálně.“

Musíte při závodech někdy být i herečkou? Abyste soupeřky zastrašila, nebo naopak neukázala slabost, když se necítíte nejlíp?

ŠPOTÁKOVÁ: „Pokud má člověk formu, může k tomu přidat i nějaké herecké kudrlinky. Protože ví, že je na tom dobře. Ale pokud ji nemá, tak se to moc schovat nedá. To je pak krutý a člověk je maximálně smutný klaun. (smích) Je fajn, když člověk formu cítí a může i trochu hrát. Přidat k tomu nějaké gesto, zamávat lidem. Třeba na olympiádě v Lon-“

SLAVNÝ HOD. V Helsinkách 1952 ovládla Dana Zátopková ostěpařský závod (50,47 metru) ve stejný den, kdy manžel vyhrál běh na pět kilometrů. Zemřela loni v březnu ve věku 97 let.

věřím, což je základ. No a buď to vyjde, nebo ne. Jak říká Honza (Železný) i Dana: Stejně už je to napsané ve hvězdách. Snažím se pro úspěch udělat maximum, věřím, že to může být hodně dobrý. Pořád mám víru, i když je to čím dál tím těžší.“
Martho, viděla jste její dva zlaté olympijské závody?

ISSOVÁ: „No jasně. Hlavně ten Peking! To bylo úžasný... Jak vyhrála posledním hodem.“

ŠPOTÁKOVÁ: „To byl vlastně taky takový film.“

ISSOVÁ: „Už když jsme se před lety potkaly poprvé na Julisce, přistupovala jsem k ní jako k někomu, koho mám ráda, koho znám a kdo je mi automaticky sympatický. Tak to má podle mě celý národ. Sportovce takhle vnímají.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Herci to mají stejné, ne?“

ISSOVÁ: „Lidi k nám přistupují jako k někomu, kdo je součástí jejich životů.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Je běžný, že nás lidi zdraví, je to příjemný. Nejhorší je, když se vedle vás strkají a říkají si: Je to ona, nebo ne? Tak pokaždé řeknu: Je to ona!“

ISSOVÁ: „Mě se zase ptají: Jste to vy? Já jim odpovídám: Jo, to jsem já!“ (smích)

Zvlášť před olympiádou. Podporu mám velkou. Věřím na energii, takže když mi lidi fandí, opravdu mě to žene.“

ISSOVÁ: „Energie se nemůže ztratit.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Hlavně v Londýně to mělo obrovskou sílu, byl to skvělý zážitek. Teď je trochu zvláštní, že většina lidí se ptá: A bude vůbec olympiáda?“

Jak se na to díváte? Na pořádání sportovního svátku v nelehké době?

ISSOVÁ: „Já to beru jednoznačně pozitivně. Jako akt naděje. Jako fanoušek k tomu budu přistupovat jako k modlitbě za to, aby se věci vrátily zpátky k dobrému.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Je vidět i při fotbalovém EURO, že když jsou lidé v ochozech, je to jiné. Sport je o emocích.“

ISSOVÁ: „Společně prožívání a sdílení je moc důležité.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Beru to tak, že vlastně jakákoliv olympiáda byla spojená s nějakým problémem. Což bylo vidět i za éry Emila Zátopky. Svět měl těžkosti, bylo

po válce, politika do toho zasáhla i v letech 1980 a 1984. Před Aténami 2004 se řešilo, že snad ještě týden před startem nebyla dostavená vesnice. V Říu měl svět obavy z viru zika, lidi se báli, že budou mít velké hlavy. Navíc tam byla obří kriminalita. Každá olympiáda má něco. Ale pořád je to svátek sportu a chvíle, kdy celosvětově utichnou zbraně. Neexistuje žádná jiná akce na světě, kam by se sjely všechny země.“

ISSOVÁ: „Ty jo, hezky o tom mluvíš!“

ŠPOTÁKOVÁ: „Jé, díky!“ (smích)

ISSOVÁ: „I v Emilově příběhu zaznívalo od lidí, kteří ho znali, že měl v sobě spojující element. Na tom se shodli i sportovci z různých koutů světa. On prostě byl takový.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Tam je to i krásně ukázané. Padesátá léta byla hrozná, vládla nepřijemná atmosféra, začínala studená válka, vesnice byly rozdělené. Jedna část socialistický blok, druhá patřila západu.“

ISSOVÁ: „I Finové popisovali, jak právě Emil byl tím, kdo se povznese nad všechny hranice a spojoval lidi. Bez ohledu na národnost nebo řeč. Sport tohle v sobě má. Je to celosvětový jazyk. Je to kouzlo, v němž hranice přestávají platit.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Zvlášť u jednoduchých sportů, jako je fotbal nebo běhání. To může dělat kdokoliv na planetě. Díky tomu je tohle společná řeč všude na světě. Proto byl Emil tak populární. Nebo později Usain Bolt.“

ISSOVÁ: „Ano. Proto bych si moc přála, aby tenhle film promluvil k co největšímu počtu lidí. A aby to něco způsobilo. Tak, jak to Emil s Danou uměli.“

✕

FOTO SPORT: MICHAL BERÁNEK

dýně jsem věděla, že i kdyby mě někdo přehodil, já ho přehodím znovu. Tak jsem si věřila.“

Sportovci vycítí, že nemají formu. Zažívají to i herci?

ISSOVÁ: „Ano. Absolutně.“

Jak se to u vás projevuje?

ISSOVÁ: „Úplně stejně. S Bárrou jsme se o tom bavili, je to jedna z dalších věcí, které prožíváme podobně. Záleží na vnitřním pocitu. Je třeba umět pracovat sám se sebou, dýcháním, pomáhá i jóga nebo drobné meditace.“

ŠPOTÁKOVÁ: „Je to tak. I ve vaší branži musíte umět prodat to, co natrénujete.“

Divák tedy vycítí, že zrovna nemáte svůj den?

ISSOVÁ: „Jednoznačně. Zrovna nedávno jsme po dlouhé pauze hráli v divadle, bylo to novější představení, navíc jedno z prvních zase před lidmi. A já měla absolutně pocit, že mně to uniká, nemůžu to chytit. Lidi to rychle zjistí a máte dojem, že vás mají přečtenou. Nejistota se přenesla i na diváka, začne být nejistý s vámi. V tom případě ho příběh podle mě až tolik nepohltní.“

Báro, jste dvojnásobná olympijská šampionka, teď se chystáte na svoje páté Hry. V jakém rozpoložení? Jak pracujete s vědomím, že už nejste nejlepší?

ŠPOTÁKOVÁ: „Snažím se tam i tak najít něco, co mám silné a co můžu trochu oživit. Myslím si, že pořád je tam toho dost. To se snažíme nakopnout. Pevně pořád